

Organizacja Współpracy Gospodarczej i Rozwoju wybiera nowego sekretarza generalnego

Damian Wnukowski

We wrześniu rozpoczął się proces wyboru nowego sekretarza generalnego Organizacji Współpracy Gospodarczej i Rozwoju (OECD). Zakończy się najpóźniej do 1 marca 2021 r., na trzy miesiące przed upływem trzeciej pięcioletniej kadencji Meksykanina Angela Gurrí. Nowy sekretarz stanie przed takimi wyzwaniami jak odbudowa gospodarcza po pandemii COVID-19, zmiany klimatyczne czy rozwój nowoczesnych technologii. Swoją kandydaturę zgłosili już m.in. prezydent Estonii Kersti Kaljulaid oraz polski minister klimatu i środowiska Michał Kurtyka. Kandydaci będą teraz zabiegali o poparcie państw członkowskich.

Czym jest OECD?

Jest to międzyrządowa organizacja, której celem jest wspieranie wzrostu gospodarczego i podwyższanie poziomu życia w państwach członkowskich. Została utworzona na podstawie konwencji, która została podpisana w Paryżu 14 grudnia 1960 r. i weszła w życie w 1961 r. OECD jest następczynią Organizacji Europejskiej Współpracy Gospodarczej, która zarządzała wsparciem udzielanym Europie po II wojnie światowej w ramach planu Marshalla. Do OECD należy 37 państw rozwiniętych z Europy (w pracach organizacji bierze też udział Komisja Europejska, lecz bez prawa głosu), Ameryki Północnej i Południowej oraz regionu Azji i Pacyfiku, odpowiadających za ok. 62% światowego PKB. Członkowie muszą spełniać dwa podstawowe kryteria: być gospodarkami rynkowymi i demokratycznymi państwami prawa. Polska została członkiem OECD w 1996 r. Było to pierwsza zachodnia organizacja integracyjna, do której Polska przystąpiła po 1989 r.

W jaki sposób działa OECD i czym się zajmuje?

OECD spełnia przede wszystkim funkcje doradcze oraz informacyjne w oparciu o rozbudowane zbiory danych pozyskiwane m.in. od rządów państw członkowskich i sektora prywatnego. Ponadto przeprowadza analizy społeczno-gospodarcze, w tym badania porównawcze państw członkowskich. Stanowi również forum wymiany

doświadczeń i dobrych praktyk, ustanawiania międzynarodowych standardów oraz uzgadniania rozwiązań dla problemów globalnych (np. rajów podatkowych). Prace są prowadzone w ponad 300 komitetach i grupach eksperckich. Swoje cele OECD realizuje także we współpracy z innymi państwami i organizacjami partnerskimi, np. Bankiem Światowym (łącznie jest ich ponad 100). Dzięki globalnemu zasięgowi OECD może pełnić rolę pośrednika między państwami rozwiniętymi a rozwijającymi się.

Jaka jest rola sekretarza generalnego?

Sekretarz generalny proponuje kierunki rozwoju organizacji oraz tematy, na których powinna skoncentrować swoją aktywność. Przewodniczy głównemu organowi organizacji – Radzie OECD, składającej się z ambasadorów państw członkowskich i KE (raz w roku uczestniczą w niej szefowie rządów i wybrani ministrowie, np. handlu czy finansów). Kieruje również Sekretariatem OECD, który koordynuje codzienną pracę organizacji, w tym prowadzenie badań i analiz społeczno-ekonomicznych. Jego budżet to ponad 400 mln dol., a pracuje w nim 3,3 tys. osób, w tym ekonomiści, statystycy i prawnicy. Sekretarz reprezentuje również OECD na świecie, w tym w relacjach z państwami partnerskimi oraz innymi organizacjami międzynarodowymi.

KOMENTARZ PISM

Jakie są osiągnięcia OECD?

OECD jest uznawana za jeden z filarów systemu globalnego zarządzania gospodarczego. Jest ceniona jako forum do dyskusji na różnorodne tematy, m.in. podatków, edukacji czy klimatu. Za sukces można uznać m.in. ustalenie na forum OECD zasad dotyczących udzielania pomocy rozwojowej, kredytów eksportowych czy stworzenie katalogu działań zmierzających do ograniczenia procederu unikania opodatkowania (w ich wypracowaniu uczestniczyło łącznie 135 państw, w tym z G20). Ponadto szeroko akceptowane są wytyczne i reguły wypracowane przez OECD w kwestii konkurencji, inwestycji czy zwalczania korupcji. W ramach organizacji prowadzone są też zaawansowane rozmowy nt. zasad funkcjonowania podatku cyfrowego, w których uczestniczy 137 państw i terytoriów. Pierwsza tura negocjacji ma zostać zamknięta do końca br.

Jakie wyzwania stoją przed OECD?

W krótkiej perspektywie działalność organizacji będzie skoncentrowana na odbudowie gospodarek państw członkowskich po pandemii. Kryzys nasili też problem nierówności ekonomicznych i biedy. W długiej perspektywie kluczowym obszarem aktywności OECD będzie walka ze zmianami klimatycznymi, spadkiem bioróżnorodności i degradacją środowiska naturalnego. W tym celu OECD m.in. monitoruje realizację celów zrównoważonego rozwoju do 2030 r. przyjętych przez ONZ i bada wpływ polityk gospodarczych na zmiany klimatu. W tym kontekście doświadczenie przyszłego sekretarza generalnego w kwestiach klimatycznych będzie przydatne w kierowaniu organizacją. OECD może też odegrać istotną rolę w ustalaniu globalnych zasad nowoczesnej gospodarki, m.in. digitalizacji (w tym podatku cyfrowego), użycia sztucznej inteligencji czy ochrony danych.